

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/67/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3512202150
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3512202150.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v právnej veci navrhovateľa G. E. K., s.r.o., so sídlom S. 5, C., IČO XX XXX XXX, zastúpeného R. E., s.r.o., so sídlom S. 5, C., IČO XX XXX XXX proti odporkyni P. C., bytom C. N. XXX, E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporkyne Spotrebiteľského združenia X., so sídlom U. 9, C., IČO XX XXX XXX, zastúpeného D. F., s.r.o., so sídlom K. 6, C., IČO XX XXX XXX, o zaplatenie 2.843,71 Eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, č.k. 11C/148/2012-59 zo dňa 22. októbra 2012, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka m e n í tak, že navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 285,22 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka D. F., s.r.o., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne náhradu trov odvolacieho konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 23,10 Eur, k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka D. F., s.r.o., a to do troch dní od právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd konanie zastavil, odporkyni a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal. Zároveň rozhodol o vrátení súdneho poplatku navrhovateľovi. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že navrhovateľ sa domáhal zaplatenia 2.843,71 Eur s príslušenstvom. V priebehu konania vstúpil na stranu odporkyne vedľajší účastník zastúpený právnym zástupcom, ktorý vo svojom všeobecne koncipovanom podaní neuvádzal žiadne konkrétne okolnosti veci okrem spisovej značky a mena a priezviska odporkyne. Bez bližšej špecifikácie vzniesol tiež námietku premlčania a žiadal návrh zamietnuť a priznať náhradu trov konania. Navrhovateľ vzal návrh na začatie konania v celom rozsahu späť. V súlade s § 96 O.s.p. súd konanie z dôvodu späťvzatia návrhu pred začatím pojednávania zastavil a navrhovateľovi vrátil zaplatený súdny poplatok podľa § 11 ods. 3, 4 a 6 zákona o súdnych poplatkoch. Keďže navrhovateľ neuviedol a ani nebol zistený dôvod späťvzatia návrhu, súd konštatoval, že navrhovateľ späťvzatím zavinil zastavenie konania, s čím § 146 ods. 2 O.s.p. spája povinnosť navrhovateľa uhradiť trovy konania. Odporkyni súd náhradu trov konania nepriznal, pretože ju nežiadal. Vedľajšiemu účastníkovi súd nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia pre ich neúčelnosť. Súd uviedol, že nemožno odoprieť právne zastúpenie združeniu, i keď samo má ochranu práv ako predmet svojej činnosti. Z povahy účelu združenia na ochranu spotrebiteľa je však oprávnené od takéhoto združenia istú mieru vlastného vystupovania v súdnom konaní požadovať, pretože práve súdne konanie je jedným zo základných priestorov realizácie ochrany spotrebiteľa. Dôležité je, aby úkony právnej pomoci mali skutočne vo vzťahu k združeniu tento charakter, teda charakter právnej pomoci a nie iba charakter administratívnych úkonov, ktoré by malo z povahy svojej existencie zabezpečiť práve združenie samo. Je totiž rozdiel, ak združenie využije služby právnej pomoci v prípade individuálne sa vyskytujúcich zložitejších právnych otázok, ktoré nie sú pri ochrane spotrebiteľa výnimočné, alebo využije kvalifikovanú právnu pomoc

iba na to, aby za združenie urobila všeobecné jednotné podanie s vymenenou identifikáciou konania a odporkyne do stoviek konaní. V druhom prípade sa totiž činnosť združenia obmedzuje iba na udelenie plnej moci. Návrh na vstup do konania neobsahoval okrem všeobecne konštatovanej námietky premlčania žiadne iné relevantné vyjadrenie a je dokonca zrejmé, že právny zástupca vedľajšieho účastníka nemá ani len základné informácie o konaní, do ktorého jeho klient vstupuje. Takýto úkon nemožno vo vzťahu k združeniu považovať za kvalifikovanú právnu pomoc a jedná sa iba o administratívny úkon s minimálnym právnym obsahom (samotný návrh na vstup a všeobecná námietka premlčania), ktorý mohlo a malo z povahy svojho predmetu činnosti zabezpečiť združenie samo. Pokiaľ tak neurobilo, boli náklady na zabezpečenie tohto úkonu vynaložené advokátovi neúčelne vynaloženými nákladmi združenia a ich náhrada v rámci náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepatrí. Pretože neboli účelné trovy vedľajšieho účastníka vynaložené na právne zastúpenie pri samotnom úkone vstupe do konania, neboli účelné ani trovy za prevzatie zastúpenia, potrebné pre vstup do konania prostredníctvom právneho zástupcu. Nedostatok účelnosti prvej porady s klientom, ktorá sa uhradza spolu s prevzatím zastúpenia, je zrejmý zo samotného obsahu podania právneho zástupcu vedľajšieho účastníka. Vzhľadom na uvedené nepovažoval súd trovy vynaložené vedľajším účastníkom na právne zastúpenie za potrebné pre účelné uplatňovanie alebo bránenie práva a ich náhradu mu preto nepriznal.

Proti tomuto uzneseniu vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník, ktorý žiadal, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že mu prizná náhradu trov prvostupňového konania a zároveň si uplatnil aj trovy odvolacieho konania (trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia za úkony prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, vyjadrenie zo dňa 24.04.2012 a odvolanie) v celkovej výške 361,11 Eur. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom prvého stupňa. Uvedol, že svojím vstupom do konania zároveň vzniesol námietku premlčania, ktorá je právnou námietkou vyplývajúcou z hmotnoprávných právnych predpisov a bez jej vznesenia by v danom konaní nemohlo byť zo strany súdu na ňu prihliadané. Je pravdepodobné, že bez vznesenia námietky premlčania by bol odporca vo veci neúspešný. Považoval za odporujúce zásade rovnosti podmienok v súdnom procese, zásade spravodlivosti súdneho procesu, ale aj dobrým mravom, aby navrhovateľovi so silným ekonomickým zázemím, ktorý žaluje spotrebiteľov obvykle žijúcich na hranici existenčného minima, súd priznával v týchto súdnych konaniach právo na náhradu trov právneho zastúpenia a občianskemu združeniu pôsobiacemu v nepodnikateľskej sfére a konajúcemu na prospech spotrebiteľa, právo na náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal. Aplikácia § 142 ods. 1 O.s.p. súdom prvého stupňa na danú vec je nesprávna. Argumentáciu súdu považoval za svojvoľnú a tendenčnú. Súd mal podľa jeho názoru na vec aplikovať § 146 ods. 2 O.s.p. a zistiť, či návrh na začatie konania bol podaný dôvodne, a či navrhovateľ svojím neodôvodnené podaným návrhom nezavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Navrhovateľ procesne zavinil zastavenie konania späťvzatím návrhu, pričom sa tak nestalo pre správanie odporcu. Vedľajší účastník má podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, pričom mu vznikli v konaní trovy v súvislosti s vykonávaním úkonov právnej služby právnym zástupcom. Výklad, ktorý by z práv vedľajšieho účastníka vylúčil možnosť dať sa právne zastúpiť, odporuje zákonom SR i predpisom EÚ. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka deklaruje i rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 22.12.2010 vo veci C-279/09, DEB Deutsche Energiehandels- und Beratungsgesellschaft mbH proti Spolkovej republike Nemecko, z ktorého citoval. V prípade pochybností odvolacieho súdu navrhol konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, týkajúcich sa práva na náhradu trov konania vedľajšieho účastníka - združenia na ochranu práv spotrebiteľov.

K podanému odvolaniu sa písomne vyjadril navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd napadnutý výrok o trovách konania v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. Zároveň si uplatnil trovy konania vo výške 76,10 Eur. Poukázal na skutočnosť, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov, preto vedľajší účastník musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Združenia na ochranu spotrebiteľa môžu podľa § 25 zákona č. 250/2007 Z. z. využívať aj určenú podporu ministerstva. V tomto smere poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave, sp. zn. 5Co 26/2012, sp. zn. 3Cob/259/2011 a Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co 164/2012. Citoval z dôvodovej správy k zákonu č. 384/2008 Z. z. a vyvodil, že úmyslom zákonodarcu bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa na tento účel zriadeným subjektom, ktorý bude spôsobilý poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc. Poukázal na

to, že združenie vstupuje do množstva konaní bez ohľadu na ich stav a vôľu odporcu, pričom pred oznámením o vstupe do konania nemá žiadnu vedomosť o prejednávacom prípade. Združenie opakuje procesné podania nadbytočne, bez uvedenia nových skutočností, týkajúcich sa predmetu sporu. K obdobnému záveru dospel i Krajský súd v Košiciach v rozhodnutí, sp. zn. 6Co/141/2012 a Krajský súd v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/91/2012. V zmysle uvedeného zastával názor, že trovy vedľajšieho účastníka nie sú trovami účelne vynaloženými na uplatňovanie alebo bránenie práva, čo je dôvodom hodným osobitného zreteľa podľa § 150 O.s.p. Súd nepriznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi by neporušil právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov konaní podľa čl. 47 ods. 2, 3 Ústavy SR, čo vyvodil o.i. z nálezu Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/03 a rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 16Co/100/2012. Vo veci nie je podľa názoru navrhovateľa možné aplikovať ani § 137 O.s.p., pretože združenie odporcu v konaní nezastupuje a poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 13Co/40/2012 a sp. zn. 13Co/35/2012. Pokiaľ vedľajší účastník poukazuje na ustanovenia Charty základných práv EÚ a rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, tieto sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa. Žiadne z predmetných ustanovení nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zastupovať advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, že by pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zastúpenia dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie uviedol, že ho považuje za nedôvodný a nespĺňajúci podmienky prejudiciálneho konania, vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnutné posudzovať účelnosť vynaložených trov konania. Zastával názor, že v zmysle práva EÚ je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov a SD EÚ tak nemôže vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, nakoľko by tak prekročil svoje právomoci. V súvislosti s tým poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 9Co/70/2012.

Krajský súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a dospel k záveru, že uznesenie okresného súdu je potrebné v napadnutej časti zmeniť podľa § 220 O.s.p. Vo veci bolo rozhodnuté bez pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Predmetom preskúmania krajským súdom bol len výrok, ktorým bolo rozhodnuté, že vedľajšiemu účastníkovi sa náhrada trov konania nepriznáva. Vo zvyšku uznesenie okresného súdu nebolo napadnuté účastníkmi, nadobudlo právoplatnosť, a preto krajský súd uznesenie okresného súdu v tejto časti nepreskúmaval (§ 206 O.s.p.).

V občianskom súdnom konaní sa o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady zodpovednosti za výsledok alebo zodpovednosti za zavinenie alebo za náhodu. Pokiaľ výsledok konania nie je rozhodujúci pre náhradu trov konania, o náhrade trov konania sa rozhoduje podľa ust. § 146 O.s.p.

V zmysle ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. nemá žiaden z účastníkov právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Ustanovenie odseku 2 tohto zákonného ustanovenia upravuje rozhodovanie o náhrade trov v prípade zastavenia konania v dôsledku späťvzatia návrhu. Podľa prvej vety tohto zákonného ustanovenia má povinnosť nahradiť trovy konania ten, kto zavinil, že konanie muselo byť zastavené. Toto zavinenie je možné posudzovať len z procesného hľadiska, nakoľko nárok na náhradu trov konania je nárokom, ktorý má oporu v ustanoveniach procesného práva, a preto o otázke, či účastník konania zavinil, že konanie muselo byť zastavené, je z pohľadu relevancie významný iba procesný výsledok. Za predpokladu, že k späťvzatiu návrhu, ktorý bol podaný dôvodne, došlo správanie sa odporcu, je povinný hradiť náklady konania odporca (§ 146 ods. 2 druhá veta O.s.p.).

Z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že navrhovateľ zbral návrh na začatie konania späť a späťvzatím návrhu zavinil, že konanie sa muselo zastaviť. Keďže navrhovateľ zavinil zastavenie konania, vznikla mu povinnosť uhradiť trovy konania vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu podľa § 146 ods. 2 veta prvá O.s.p., ako správne uviedol aj súd prvého stupňa. Po preskúmaní veci súd prvého stupňa o trovách konania však rozhodol tak, že vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznal z dôvodu, že trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené.

Odvolačný súd sa s týmto právnym názorom súdu prvého stupňa nestotožňuje.

Podľa názoru odvolacieho súdu vedľajší účastník tak, ako ktorákoľvek iná fyzická alebo právnická osoba, má právo zvoliť si advokáta, ktorý ho zastupuje v konaní, aj v dôsledku toho odvolací súd vedľajším účastníkom uplatnené trovy právneho zastúpenia považoval v danom prípade za účelne vynaložené. Toto jeho právo vyplýva aj z Ústavy Slovenskej republiky, článok 47 ods. 2.

Do predmetného konania vedľajší účastník na strane odporcu vstúpil v záujme ochrany spotrebiteľa (odporcu), čím mu v prípade úspechu, resp. v tomto konaní v dôsledku jeho zastavenia pre späťvzatie návrhu navrhovateľom nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, keďže bol zastúpený právnym zástupcom. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že vedľajší účastník na strane odporcu do konania riadne vstúpil a vo veci podal vyjadrenie (zo dňa 28.09.2012, č.l. 50), v ktorom kvalifikovane vzniesol námietku premlčania.

Pri skúmaní účelnosti úkonov právnej služby prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom, podanie vyjadrenia u právneho zástupcu vedľajšieho účastníka odvolací súd dospel k záveru, že tieto právne úkony nie je možné v danej veci posúdiť ako neúčelné. Právny zástupca v konaní je zárukou kvality a odbornosti v rozsahu ním poskytovaných právnych služieb potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva. V tomto prípade z obsahu spisu vyplýva, že právny zástupca vedľajšieho účastníka sa oboznámil s vecou, podrobil prípad rozboru a analýze, čo predchádza kvalifikovanému podaniu vo veci samej. Následne podal vo veci vyjadrenie vedľajšieho účastníka obsahujúci právny rozbor, v závere ktorého vzniesol námietku premlčania. V zmysle uvedeného odvolací súd má za to, že niet dôvodu na nepriznanie náhrady trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi z dôvodu neúčelnosti jednotlivých úkonov právneho zastúpenia.

Náhrada trov prvostupňového konania vedľajšieho účastníka v zmysle uvedeného pozostáva z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby v celkovej výške 285,22 Eur podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a), b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platnom znení z hodnoty pohľadávky 2.843,71 Eur, a to za prevzatie a prípravu zastúpenia 111,21 Eur, písomné podanie na súd - vyjadrenie 111,21 Eur, režijný paušál 2 x 7,63 Eur a 20 % DPH 47,54 Eur.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd napadnuté uznesenie okresného súdu v časti vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zmenil podľa § 220 O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnému vedľajšiemu účastníkovi na strane odporkyne priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 23,10 Eur. Predmetom odvolacieho konania bola suma 285,22 Eur, predstavujúca náhradu trov prvostupňového konania, a preto vedľajšiemu účastníkovi patrí náhrada trov odvolacieho konania, spočívajúca v odmene za právne zastúpenie podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 3 písm. b), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., vypočítaná z tejto hodnoty za 1 úkon právnej pomoci 23,24 Eur, znížená na polovicu základnej sadzby, t. j. 11,62 Eur za podanie odvolania vedľajšieho účastníka, režijný paušál 7,63 Eur a 20 % DPH 3,85 Eur, spolu trovy odvolacieho konania vo výške 23,10 Eur.

Rozhodnutie bolo senátom prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.